

VIJEĆE EUROPE

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET PLETEŠ PROTIV HRVATSKE

(Zahtjev br. 21591/06)

PRESUDA

STRASBOURG

10. srpnja 2008.

*Ova će presuda postati konačnom pod okolnostima utvrđenim u članku 44.
§ 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.*

U predmetu Pleteš protiv Hrvatske,

Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:

Christos Rozakis, *predsjednik*,

Nina Vajić,

Khanlar Hajiyev,

Dean Spielmann,

Sverre Erik Jebens,

Giorgio Malinverni,

George Nicolaou, *suci*,

i André Wampach, *zamjenik tajnika Odjela*,

nakon vijećanja zatvorenog za javnost 19. lipnja 2008. godine,

donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovom predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 21591/06) protiv Republike Hrvatske kojega je hrvatski državljanin, g. Ivica Pleteš ("podnositelj zahtjeva") podnio Sudu na temelju članka 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda ("Konvencija") dana 24. travnja 2006. godine.
2. Hrvatsku Vladu ("Vlada") je zastupala njena zastupnica gđa Š. Stažnik.
3. Dana 14. veljače 2007. godine Sud je odlučio Vladu obavijestiti o zahtjevu. Primjenjujući članak 29., stavka 3. Konvencije odlučio je istovremeno ispitati osnovanost i dopuštenost zahtjeva.

ČINJENICE**I. OKOLNOSTI PREDMETA**

4. Podnositelj zahtjeva je rođen 1950. godine i živi u Kastvu.
5. Dana 1. srpnja 1997. godine određeni N.K. podnio je građansku tužbu protiv podnositelja zahtjeva Općinskom sudu u Rijeci, tražeći diobu suvlasničke zajednice. Sud je održao šest ročišta, saslušao iskaze dva svjedoka te je 2. prosinca 1999. godine odbio zahtjev tužitelja protiv podnositelja zahtjeva. Naknadna žalba tužitelja prosljeđena je 13. ožujka 2000. godine Županijskom sudu u Rijeci.
6. Podnositelj zahtjeva je u žalbenom postupku podnio zahtjev da se predmet prebaci na drugi sud, koji je Vrhovni sud odbio dana 4. lipnja 2003. godine, zatim zahtjev za izuzeće predsjednika Županijskog suda u Rijeci, koji je Vrhovni sud odbio dana 13. listopada 2003. godine i zahtjev za izuzeće predsjednika vijeća, koji je predsjednik Županijskog suda u Rijeci odbio 9. siječnja 2004. godine. Vlada tvrdi da su sva tri zahtjeva bila nepotkrijepljena dokazima.
7. Dana 28. siječnja 2004. godine Županijski sud u Rijeci ukinuo je prvostupanjsku presudu i vratio predmet na ponovljeni postupak radi provođenja dodatnih dokaza. U ponovljenom postupku Općinski sud je održao ročišta 27. svibnja i 6. srpnja 2004. godine te zakazao očevid koji nije obavljen zbog odbijanja tužitelja da dopusti vještaku doći na njegovu imovinu.

8. Prema navodima Vlade, podnositelj zahtjeva nije od 2004. do 2006. godine podizao poštu koju mu je slao Općinski sud. To je dovelo do odgode ročišta zakazanih za 9. svibnja, 6. rujna i 24. listopada 2006. godine.
9. Vlada nadalje tvrdi da je u razdoblju od 2004. do 2006. godine pokrenut kazneni postupak protiv podnositelja zahtjeva, uz optužbu za mnogo prevara, prijeteće ponašanje i lihvarenje. Odgođeno je oko petnaest ročišta jer podnositelj zahtjeva nije podizao sudske pozive.
10. U međuvremenu, dana 17. srpnja 2004. godine podnositelj zahtjeva je podnio ustavnu tužbu na temelju članka 63. Zakona o Ustavnom sudu prigovarajući duljini postupka. Dana 17. studenog 2005. godine Ustavni sud Republike Hrvatske odbio je njegovu ustavnu tužbu kao neosnovanu, nalazeći da je postupak bio razmjerno složen i da je podnositelj zahtjeva pridonio odugovlačenjima tako što nije pristupio na tri ročišta 1998. godine.
11. Postupak u predmetu je trenutačno u tijeku pred Općinskim sudom.

PRAVO

I. NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. KONVENCIJE

12. Podnositelj zahtjeva prigovara da je duljina postupka nespojiva sa zahtjevom „razumnoga roka“ iz članka 6., stavka 1. Konvencije, koji glasi kako slijedi:

“Radi utvrđivanja svojih prava i obveza građanske naravi....svatko ima pravo...da sud...u razumnom roku ispita njegov slučaj.“

13. Vlada osporava tu tvrdnju.
14. Razdoblje koje treba uzeti u obzir počelo 6. studenog 1997. godine, kada je Konvencija stupila na snagu u odnosu na Hrvatsku. Međutim, pri ocjeni razumnosti vremena koje je proteklo nakon toga datuma, treba voditi računa o stanju postupka u to vrijeme. Razdoblje o kojemu se radi još nije završilo. Tako je do sada postupak trajao oko deset godina i šest mjeseci pred dvije razine nadležnosti.

A. Dopuštenost

15. Vlada tvrdi da je podnositelj zahtjeva trebao podnijeti još jednu ustavnu tužbu Ustavnom sudu, zbog duljine postupka. Iako je on već bio podnio ustavnu tužbu u tu svrhu dana 17. srpnja 2004. godine, koju je Ustavni sud odbio dana 17. studenog 2005. godine, Vlada primjećuje da bi još jedna ustavna tužba imala razumne izgleda za uspjeh, jer bi omogućila Ustavnom sudu ispitati ukupnu duljinu postupka, uključujući i razdoblje nakon svoje prethodne odluke.
16. Podnositelj zahtjeva osporava tu tvrdnju.
17. Sud nalazi da je pitanje iscrpljenja domaćih pravnih sredstava neodvojivo povezano s osnovanošću ovoga prigovora. Stoga, da bi se izbjeglo prejudiciranje ovoga potonjega, oba pitanja treba ispitati zajedno. Prema tome, Sud smatra da pitanje iscrpljenja domaćih pravnih sredstava treba spojiti s osnovanošću (vidi predmet *Kozlica v. Croatia*, br. 29182/03, § 21., 2. studeni 2006.).
18. Sud nadalje primjećuje da kako ovaj prigovor nije očigledno neosnovan, u smislu članka 35., stavka 3. Konvencije. Isto tako primjećuje da nije nedopušten ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga treba utvrditi da je dopušten.

B. Osnovanost

19. Sud ponavlja da se razumnost duljine postupka mora ocijeniti u svjetlu okolnosti predmeta i pozivom na slijedeće kriterije: složenost predmeta, ponašanje podnositelja zahtjeva i mjerodavnih vlasti kao i važnost onoga što se za podnositelja zahtjeva dovodi u pitanje u sporu (vidi, između mnogo drugih pravnih izvora, predmet *Frydlander v. France* [GC], br. 30979/96, stavak 43., ECHR 2000-VII).
20. Sud na početku primjećuje da je podnositelj zahtjeva iskoristio djelotvorno domaće pravno sredstvo u odnosu na duljinu postupka – ustavnu tužbu – (vidi predmet *Slaviček v. Croatia* (dec.), br. 20862/02, ECHR 2002-VII) –koju je Ustavni sud odbio. U takvim okolnostima Sud treba provjeriti proizvodi li način na koji je Ustavni sud tumačio i primijenio mjerodavne odredbe domaćega prava posljedice koje su sukladne načelima Konvencije, kako se ona tumači u svjetlu sudske prakse Suda. Pri tome Sud mora ispitati razdoblje između datuma stupanja na snagu Konvencije u odnosu na Hrvatsku i datuma odluke Ustavnoga suda. Ako je odluka Ustavnoga suda sukladna s načelima Konvencije, Sud će se, kad ispituje iscrpljivanje domaćih pravnih sredstava, suzdržati od bavljenja duljinom postupka nakon te odluke. Inače se traži stvarno ispitivanje ukupne duljine postupka (vidi naprijed citirani predmet *Kozlica v. Croatia*, § 23.).
21. Sud primjećuje da razdoblje koje je ispitaio Ustavni sud iznosi osam godina (vidi stavak 10. ove presude) tijekom kojega je predmet ispitivan pred dvije razine nadležnosti. Iako se čini da nije bilo bitnih odgoda u postupku pred prvostupanjskim sudom, to isto se ne može reći za žalbeni postupak, koji je trajao tri godine, devet mjeseci i dvadeset šest dana. Iako su u tom razdoblju ispitivana i tri zahtjeva podnositelja zahtjeva – dva za izuzeće sudaca i jedan da predmet bude prebačen na drugi žalbeni sud – Sud ne vidi kako bi odlučivanje o tim postupovnim pitanjima moglo opravdati tako dugački žalbeni postupak. S tim u vezi primjećuje tvrdnju Vlade da su zahtjevi podnositelja zahtjeva bili nepotkrijepljeni dokazima, no to je čimbenik koji, po mišljenju Suda, ako bi imao neki učinak, to bi bilo lakše donošenje odluke o zahtjevima. Međutim, Vrhovni sud je donio prvu odluku, koja se ticala zahtjeva podnositelja zahtjeva za prebacivanje predmeta sa Županijskog sud u Rijeci, tek kad je žalbeni postupak već bio u tijeku oko tri godine i tri mjeseca. Nadalje, Sud ponavlja da je redovni zadatak suda u sudskom postupku odlučiti o okolnostima koje bi mogle zahtijevati izuzeće sudaca koji sudjeluju u konkretnom premetu (vidi predmet *Cerin v. Croatia*, br. 54727/00, § 26., 15. studeni 2001.). Sud stoga ne može prihvatiti mišljenje da je podnositelj zahtjeva značajno pridonio duljini postupka prije odluke Ustavnoga suda.
22. Ispitavši sav materijal koji mu je dostavljen, i uzimajući u obzir svoju sudsku praksu o ovoj temi, naprijed navedena razmatranja dovoljna su kako bi omogućila Sudu zaključiti da je već u razdoblju koje je podložno kontroli Ustavnoga suda duljina postupka bila prekomjerna i nije zadovoljila zahtjev „razumnoga roka“. U takvim bi okolnostima tražiti od podnositelja zahtjeva da podnese drugu ustavnu tužbu značilo ići preko zahtjeva iz članka 35., stavka 1. Konvencije (vidi naprijed citirani predmet *Kozlica v. Croatia*, § 28.).
23. Zaključno, Sud odbija Vladin prigovor u odnosu na iscrpljivanje domaćih pravnih sredstava i nalazi da je u ovome predmetu došlo do povrede članka 6., stavka 1. Konvencije zbog prekomjerne duljine postupka.

II. PRIMJENA ČLANKA 41. KONVENCIJE

24. Članak 41. Konvencije propisuje:

„Ako Sud utvrdi da je došlo do povrede Konvencije i dodatnih protokola, a unutarnje pravo zainteresirane visoke ugovorne stranke omogućava samo djelomičnu odštetu, Sud će, prema potrebi, dodijeliti pravednu naknadu povrijeđenoj stranci.“

Podnositelj zahtjeva nije postavio zahtjev za pravičnu naknadu ili za naknadu troškova i izdataka. Stoga Sud smatra da nije pozvan dosuditi mu nikakav iznos s tih naslova.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *utvrđuje* da je zahtjev dopušten;
2. *presuđuje* da je došlo do povrede članka 6. stavka 1. Konvencije;

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanom obliku dana 10. srpnja 2008. godine u skladu s pravilom 77. stavicima 2. i 3. Poslovnika Suda.

André Wampach
tajnik Odjela

Christos Rozakis
Predsjednik